

Николаева Ирина Евгеньевна воспитатель
МБДОУ ЦРР – д/с № 5 «Туллукчаан»
Нюрбинский/г. Нюрба
«Моркуоп кистэлэннэрэ»

Сыала: О5о оџуруот аһа - моркуоп туһунан билиитин ханатыы, чинчийэн көрүү.

Соруктара:

- үөрэтии: - дыыл кэмнэрин хатылааһын;
- оџуруот аһын хайдах олордору билиһиннэрии.
- сайыннарыы: - оџо этиллибити сөптөөхтүк толорорун ситиһии;
- тэттик быраабылалары тутуһарын көрүү.
- иитии: - оџо элбэџи билэр – көрөр баџатын иитии;
- бэйэ -бэйэџэ көмөлөсүһүү.

Туттуллар тэриллэр: презентация, 5 остуол, буордаах иһиттэр, моркуоп сиэмэтэ, фартуктар, перчаткалар, ньуоскалар, теркалар, бөх быраџар иһиттэр, лейколар, сок, пюре, морковнай торт, зубочисткалар, туус, мас арыыта.

Этаптар	Ис хобооно	Оқолор	Туттуллар тэрил
1.	Үтүө күнүнэн, оқолоор. Мин аатым Ирина Евгеньевна. Оттон эһиги ааккыт ким диэний? Уочаратынан ааккытын этэн иһин дии. Мин бүгүн эһиэхэ ыалдьытты кэллим. Бүгүн биһиги элбэҕи билиэхпит, оонньоохпут, үлэлиэхпит.	Оқолор дорооболоһоллор, ааттарын этэллэр	
2.	1. Эһиги ханнык оқуруот астарын билэҕитий? Мин таабырынмын истэн ханнык оқуруотун таайын эрэ Уһун синньигэс быһыылаахпын От күөҕэ баттахтаахпын Дьүһүммүнэн да сирдэрбэппин Барыга бары туһалаахпын. Оқолоор, моркуоп дьыл ханнык кэмигэр олордуллара буолуой? Саас. Саас бэлиэтин ааттатаалаан. Оқолоор, моркуоп олордон көрөбүт дуо? Моркуоп олордорго туох нааданый? Билигин бары фартук кэтэбит. Көрүн эрэ миэхэ моркуоп сиэмэтэ баар уонна тугуй бу көрүн эрэ тугуй бу? Мантан эһиэхэ биирдии сиэмэ биэриэм уонна онтуойбутун буорга ылан олордобут. Сиэмэбитин уган баран буорунан көмөн биэрэбит. Аны уубутун кутуохха наада дии. Лейкабытын ылан уубутун кутабыт. Оқолоор, экран диэкки көрдүбүт эрэ. Дьыл ханнык кэмэ буолбутуй? Сайын бэлиэлэрин ааттатаалаан эрэ. Моркуоппут сайыны быһа үүнэр эбит. Улахан буола үүннүн диэн моркуоппутугар өссө уу кутуохха. Моркуоппутун ылан манна ууран эриэххэрин эрэ (остуол анныгар ылан уурабыт). 2. Кролик киирэн кэлэр: Дорооболорун, оқолоор. Мин киммин билэҕит дуо? Мин тугу сөбүлээн аһыырбын билэҕит дуо? Моркуоп. Эһиэхэ моркуоп баар дуо? Чэ оччоқуна билигин моркуоппун үүнэрин таарыйа оонньооххайын. Бары миигин үтүктүн: Куобах куобах барахсан Куотан куотан кэлэммин Ойуур ойуур быһыгар Саһа саһа сытабын. Булчут булчут оқонньор Булбат булбат инигин, Ытын ытын обургу Ыраах баран хаалла	Фартуктарын кэтэллэр. Сиэмэ ылан дьөлөҕос онорон моркуоптарын олордоллор. Уу куталлар Боппуруска эппиэтээһин Ыстаналыыллар Чохчойон олороллор Уһа хаһас чарапчыланан көрүөлэнэр Үөһээ аллараа тыынабыт	Моркуоп уруһуйа Саас уруһуйа Фартук Зубочиска Моркуоп сиэмэтэ Дьааһыкка буор Лейкалар

	3. Оқолоор, көрүн эрэ дыл ханнык кэмэ буолбутуй? Күһүн бэлиэлэрин этин эрэ. Күһүн оҕуруоппут аһа барыта ситэр-хотор, онон оҕуруоппут аһын барытын хомуйабыт. Моркуоппут үүммүтүт суоҕун көрөбүт дуо? (моркуоппутун остуол анныттан таһаарабыт). Оо, моркуоппут үүммүт аҕай. Бары перчатка ылан кэтибит эрэ уонна биирдии моркуобу туура тардан ылабыт. Куобахчаан эмиэ моркуопта кэлэн ыл. Моркуоппут отун быһа тардан быраҕабыт. Аны моркуоппутун хайыырбыт буолуой? Сууйабыт. Перчаткаларбытын устан манна быраҕабыт. Чэ куобахчаан моркуопкун сиэ. К: Маннык сиибин дуо? Оқолоор, бастаан хайыахтаахпытый? (куобахчаанныын 4 моркуобу хаҕылыбыт). В: моркуоптан тугу астыыларын билэҕит дуо? Кыра оқолорго пюре, сок онороллор. Мииннэ, торуойга куталлар, салат онороллор. Өссө торт онороллор эбит. Билигин биһиги моркуоптан салат оноруохпут. Ыраас перчаткалары ылан кэтэбит. 4 моркуопу ыраастыбыт. уонна теркалыбыт. Моркуоппутун ийиккэ кутабыт, туустуубут уонна мас арытын кутабыт. Салаппыт бэлэм. ньоската ылан амсайаххайын. 4. моркуоппут өр сыттаҕына буорту буолар эбит. Моркуоппут кыһын эмиэ сибиэһэй сытарын курдук хайдах хаһаанарбыт буолуой? Теркаламмыт моркуобу пакетка уган морозильникка тоноруохха сөп. Өссө хайдах хаһааныхха сөбө буолуой? Моркуобу кумахха кутан сөрүүн сиргэ ууруохха сөп эбит. (Моркуобу ылан кумахха көмөбүт).	Оқолор моркуоптарын кэлэн туураллар. Сууйабыт Перчаткаларын быраҕаллар Хаҕылыбыт Моркуоп теркалыылар Салааттарын амсайаллар Моркуобу кумахха кистиит	Күһүн уруһуйа Перчаткалар Моркуоптар Таастаах уу Бөх угар Овощечистка Пюре Сок Торт Терка Ньоска Мас арыта Туус Салат кутар иһит 8 кыра ньоска Кумах Дьааһык
3.	К: Моркуоп туох туһалааҕын билэҕит дуо? Моркуоп олус туһалаах уонна эмтээх эбит. Кини элбэх битэмииннээх. Моркуоп киһи хараҕар олус туһалаах. Түргэнник сылайар дьонно олус наадалаах. моркуоп микробтары утары охсуһар. Моркуоп соҕа киһи доруобуйатыгар олус наадалаах. Бүгүн биһиги, оқолоор, туох туһунан кэпсэтибит. Уонна тугу гынныбыт? Овощевод диэн ким эбитий? Моркуоп сиэн доруобай буолун, оқолоор!	Болҕойон истэллэр Боппуруоска эппиэт	Презентация «Моркуоп кистэлэнэ»